

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА ЕКОНОМІКА»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: ІЗ Туризм та рекреація

Рік навчання: 3-й, семестр 5-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

Назва кафедри: економіки та підприємницької діяльності

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.е.н., доц. Хаєцька Ольга Петрівна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

haetska@vsau.vin.ua

Опис навчальної дисципліни

«Світова економіка» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з такої дисципліни: «Вища та прикладна математика», «Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка)».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Економіка туризму», «Менеджмент у туризмі», «Страховання в туризмі».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Світова економіка» присвячена вивченню структури та принципів функціонування світової економічної системи, мотивів поведінки та механізму ухвалення рішень суб'єктами міжнародних економічних відносин; спрямована на опанування методами аналізу політико-правового, економічного соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; особливу увагу приділено показникам, умовам та критеріям оцінки ефективності міжнародної економічної співпраці, а також процесам міжнародної економічної інтеграції, регіоналізації та дезінтеграції й особливостям міжнародної співпраці у вирішенні глобальних проблем людства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань і практичних навичок оволодіння студентами методичних підходів і методів до вивчення проблем становлення та механізмів функціонування світової економіки та міжнародних економічних відносин.

Завдання вивчення дисципліни

Формування у студентів системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування світових ринків та встановлення цін на ринках праці, капіталу, природних ресурсів відповідно; набуття та одержання знань з основних питань та проблем функціонування світової валютної системи, методології міжнародних розрахунків, регулювання міжнародних економічних відносин; розуміння логіки, напрямків і форм розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції; вміння використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи розвитку міжнародних економічних відносин.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

Інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

СК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна)

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	2	2	8
2	Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	2	2	8
3	Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг	2	2	8
4	Тема 4. Міжнародна торгівля в системі МЕВ	2	2	8
5	Тема 5. Ціноутворення в міжнародній торгівлі	2	1	8
6	Тема 6. Міжнародні науково-технічні відносини	2	2	8
7	Тема 7. Світовий фінансовий ринок	2	2	8
8	Тема 8. Міжнародний кредит	2	2	8
9	Тема 9. Світовий ринок праці	2	2	8
10	Тема 10. Міжнародна трудова міграція	2	2	8
11	Тема 11. Світова валютна система	2	2	8
12	Тема 12. Міжнародні розрахунки	2	1	6
13	Тема 13. Інтеграція України у світову економіку	2	2	6
Разом		26	24	100

Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної

діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	36	щотижнево	Усне опитування, тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами, опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, опрацювання першоджерел)	18	щотижнево	Усне опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	24	1 раз на 2 тижні	Усне опитування, обговорення, виступ з презентацією, розрахунково-графічні роботи
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування, виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (самостійне опрацювання тестів відповідно до теми практичного заняття; самостійне розв'язання типових задач, ситуаційних вправ)	22	1 раз на 2 тижні	Спостереження за виконанням, виконання контрольних робіт
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

1. McConnell, Campbell. Economics: Principles, Problems, & Policies : [англ.] Campbell McConnell, Stanley Brue, Sean Flynn. 21st Ed. McGraw-Hill, 2018.
2. Світова економіка: підручник/ За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 349 с.
3. Світова економіка: підручник. За ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. 2015. 268 с.
4. Світова економіка. Навч. посіб. За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 328 с.
5. Артёмова Т.І. Зміни економічних відносин внаслідок військового стану в Україні та перспективи повоєнного відновлення. Scientific progress: innovations, achievements and prospects : proceedings of II International Scientific and Practical Conference Munich, Germany 6-8 November 2022 / ed. Komarytsky M. L. Munich : MDPC Publishing, 2022. P. 483-488.
6. Шнирков О.І. Світова економіка : підручник. Київ : Київський університет, 2018. 607 с.
7. Фомішина В.М. Світова економіка: навч. посіб. укр.-англомов. вид. Одеса: Олді плюс, 2021. 611 с.

Додаткові

1. Antonina A Broyaka The Information Support of Agricultural Information-Advisory Activity in Ukraine as the Key Component of Its Development. *Business Inform.* 2017/1/1. № 474. p.130-136. (Scopus)
2. Olha Khaietska, Mark Myronenko, Olena Polova, Natalia Koval Capitalization of banks: theory, practice and directions of ensuring. *Banks and Bank Systems*, 13: 173-183, 2018. (Scopus)
3. Kovalchuk S. Ecological and economic imperatives of sustainable development of agroecosystems. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. Вінниця. 2018. №2 С.18-27.
4. Брояка А.А. Вплив соціально-економічних чинників на формування споживчого попиту. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 6. С. 27-38.
5. Брояка А.А. Поведінка споживача в сучасній ринковій економіці. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №4. С. 32-40.
6. Калетнік Г.М., Коваленко О.В., Брояка А.А. Сучасні тенденції розвитку харчової промисловості та її місце в економіці держави. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. С. 7-26.
7. Ковальчук С.Я. Тарифний захист українського сільськогосподарського виробника. *Інфраструктура ринку*. 2018. №17. с.22-28. URL:<http://www.market-urfr.od.ua>

8. Паламаренко Я.В. Венчурне інвестування як орієнтир інноваційного розвитку підприємств АПК України. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 23. С. 60–68.
9. Сахно А.А., Поліщук Н.В., Ковальова Н.А. Економічна безпека підприємств в умовах впливу гіперконкуренції. *Економіка і управління*. 2019. № 4 (84). С. 28-35.
10. Хаєцька О.П. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні та світі. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №6. С.38-48.
11. Хаєцька О.П. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва в Україні. Збірник наукових праць. *Економіка та управління АПК*. Біла Церква. 2018. №2. (143). С. 122-131.
12. Хаєцька О.П. Сучасні тенденції зовнішньоекономічної діяльності України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2017. № 2. С. 79-83.
13. Хаєцька О.П. Шляхи підвищення міжнародної інвестиційної привабливості України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. №3 (53). С.113-130.
14. Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2023. № 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/>
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань, розрахункових та розрахунково-графічних робіт	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	7
8	Виконання домашніх завдань, розрахункових та розрахунково-графічних робіт	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчалися за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни